

Bilaga 1

Årsrapport för Klimatsmarta stockholmare 2018

Avrapportering av Klimatsmarta stockholmares verksamhet, Klimatpakten och klimatkommunikationen på stadens webb

Du följer väl?

**@klimatsmarta
stockholmare**

Innehållsförteckning

Inledning	3
Uppdrag	3
Organisation	3
Kommunikationsaktiviteter.....	3
Temakampanjen - resor och transporter	4
Pingvinpriset - månadens klimatsmarta exempel.....	7
Klimatguidningar	8
Klimatvågen	9
Klimatkontot och andra klimatkalkylatorer.....	11
Hållbar konsumtion.....	12
Klimatpakten.....	14
Trycksaker	14
Webb	15
Sociala medier	16
Bilaga 1.1 Slutrapport Sthlm Vintertramp dec 2017 - feb 2018.....	
Bilaga 1.2 Slutrapport Sthlm Eltramp maj 2018	
Bilaga 1.3 Redovisning GrowSmarter boendeenkät Valla torg juni 2018	
Bilaga 1.4 Program Matologi Norra bantorget augusti 2018.....	

Inledning

Årsrapporten Klimatsmarta stockholmare 2018 beskriver de projekt, prova på-aktiviteter, kunskapsutbyten, evenemang och kommunikationsinsatser som Klimatsmarta stockholmare har genomfört under året, samt Klimatpaktens aktiviteter och klimatkommunikationen på stadens webb.

Uppdrag

Klimatsmarta stockholmares verksamhet ska engagera stockholmarna till att göra klimatsmarta val genom nytänkande och positiv kommunikation. Klimatsmarta stockholmares långsiktiga vision är "Varje stockholmare är en klimatsmart stockholmare"

Klimatsmarta stockholmares tre huvudsakliga syften är att:

- sprida kunskap om vad stockholmarna kan göra för att minska sina och Stockholms stads totala växthusgasutsläpp
- kommunicera Stockholms stads klimatarbete till stockholmarna
- skapa engagemang kring omställningen till ett fossilbränslefritt Stockholm

En viktig del i kommunikationsarbetet är att samarbeta med andra förvaltningar och bolag i staden samt med externa aktörer som arbetar med konkreta styrmedel och lösningar.

Klimatsmarta stockholmare kan komplettera, skala upp och vidareutveckla deras insatser med kommunikationsaktiviteter. På så sätt ökas nyttan av insatta resurser. En annan viktig del är aktiv nyhets- och omvärldsbevakning för att kunna ligga i framkant och skapa intressanta teman för pilotprojekt och nya kommunikationsverktyg.

Klimatsmarta stockholmares uppdrag i stadens budget 2018 var "Informationsprojektet *Klimatsmarta stockholmare* ska inriktas mot att öka kunskapen om invånarnas egen klimatpåverkan och ge verktyg till att reducera den. Verksamheten ska ha ett jämställdhetsperspektiv och insatser gentemot barn och unga ska prioriteras."

Organisation

Klimatsmarta stockholmare har en styrgrupp som tar beslut om aktiviteter och inriktning. I styrgruppen ingår representanter för miljöförvaltningen och stadsledningskontorets klimatchef och en företrädare för kommunikationsavdelningen. Klimatsmarta stockholmares arbetsgrupp som planerar och genomför aktiviteterna består av 3,25 tjänster fördelade på fem personer. Klimatsmarta stockholmares konsultkostnader 2018 uppgick till totalt cirka 510 tkr.

Kommunikationsaktiviteter

Klimatsmarta stockholmare och klimatkommunikationen delar in kommunikationsinsatserna i tre delar med olika insatser, inriktning och målgrupper:

- löpande klimatkommunikation
- återkommande kommunikationsaktiviteter
- fördjupningsaktiviteter i form av stora temakampanjer

Den löpande klimatkommunikationen sker i huvudsak i digitala medier, dels på Klimatsmarta stockholmares olika webbsidor på stockholm.se, dels via Klimatsmarta stockholmares sociala medier på Facebook, Instagram och Twitter. Varje månad har Pingvinspriset en notisplats i stadens kanal Hallå stockholmare som publiceras i DirektPress lokaltidningar.

De återkommande kommunikationsaktiviteterna genomförs med Klimatsmarta stockholmares egenutvecklade verktyg: Pingvinpriset - månadens klimatsmarta exempel som delas ut till en verksamhet i staden varje månad (utom januari, juli och augusti); Klimatvågen som regelbundet är ute på olika publika event samt genomför en sommarturné med unga sommarjobbare. Klimatguidningar förekommer också flera gånger under året. Även Klimatsmarta stockholmares handböcker *Klimatsmart i hemmet*, *Klimatsmart på kontoret* och klimatkokboken *Det smarta köket* kommuniceras och delas ut kontinuerligt.

Temakampanjer är fördjupade, längre och större aktiviteter som genomförs för att utveckla kunskaper, verktyg och uppmärksamma ett visst tema från följande urvalskriterier:

1. Det utgår från stadens beslutade mål och styrdokument
2. Det är ett område inom vilket det finns stor potential att minska utsläppen.
3. Det är ett område inom vilket individen har möjlighet att påverka sitt beteende.
4. Det är ett område som är aktuellt vid genomförandet av kommunikationsaktiviteten.

Temakampanjen - resor och transporter

Mot bakgrund av svårigheterna att minska växthusgasutsläppen från transportsektorn i Stockholm beslutade Klimatsmarta stockholmares styrgrupp 2017 att inrikta temakampanjen på klimatsmarta resor och transporter och förlänga den till tre år 2017-2019.

Cykelskolan

Cykelskolan ger elever i förskoleklass möjlighet att prova på cykling under trafiksäkra förhållanden. I cykelskolan möter och samtalar barnen kring trafikregler, vägmärken och cykelns utrustning. Cykelskolan skapar också förståelse för att cykling bidrar till bättre miljö och hälsa. I årskurs tre gör Cykelskolan återbesök på skolorna för att följa upp barnens kunskaper. Klimatsmarta stockholmare var medarrangör till ett återbesök på Eiraskolan, Kungsholmen, den 20 april. Cykelföreningen Sthlm Bike stod för pedagogik och handledare.

Elev på Eiraskolan i ett av cykelmomenten i Cykelskolan.

Cykelkurser för nybörjare

Klimatsmarta stockholmare var 2018 för andra året i rad medarrangör till två cykelkurser för nybörjare, en i april och en i september, i Rinkeby-Kista tillsammans med projektledare från stadsdelsförvaltningen. Cykelfrämjandet stod för pedagogiken och handledare. Totalt 30 kvinnor deltog och lärde sig att cykla.

Sthlm Vintertramp

Vintern 2017-2018 genomförde Klimatsmarta stockholmare kampanjen Sthlm Vintertramp, ett pilotprojekt i nära samarbete med trafikkontoret. Syftet med kampanjen var att inspirera stockholmarna att prova på ett mer klimatsmart resande och få majoriteten av deltagarna att göra vintercykling till en bestående vana. 60 cyklister deltog, men över 1500 stockholmare anmälde sig. Cyklisterna åtog sig att under december, januari och februari cykla minst tre km, minst tre dagar i veckan, till jobb eller skola. De fick dubbdäck till cykeln, coachning via mejl och fysiska möten samt möjlighet att vara med i en sluten Facebook-grupp.

Projektet avslutades i april med goda resultat. Deltagarna cyklade sammanlagt 2900 mil. 95 procent av deltagarna fullföljde utmaningen, trots en bitvis ganska jobbig vinter och trots att 54 procent av dem aldrig tidigare cyklat på vintern och 37 procent bara hade cyklat lite vintertid.

Målet med Sthlm Vintertramp var att majoriteten av deltagarna skulle fortsätta cykla på vintern. 75 procent uppger att de kommer fortsätta cykla på vintern lika mycket eller mer. Över 60 procent tycker att det har gått bättre än förväntat att vintercykla. Majoriteten upplever också att deras fysiska och psykiska välmående påverkats positivt av att cykla på vintern.

NYHETER

Daniel håller löftet – cyklar hela vintern

Daniel Gustafsson cyklar från Hornsberg till Liljeholmen året runt. Foto: Privat

PUBLICERAD 19 JANUARI 2019, KL 06:15 **UPPDATERAD** 18 JANUARI 2019, KL 16:15

I veckan har snön fallit liksom temperaturen. Men Daniel Gustafsson från Hornsberg, som är med i stadens utmaning Sthlm Vintertramp, fortsätter att ta cykeln.

– Tack vare dubbdäcken överlever man alla underlag, säger Daniel Gustafsson.

I början på vintern gick staden ut med utmaningen Sthlm Vintertramp. Den som antog utmaningen lovade att cykla minst tre kilometer minst tre gånger i veckan mellan 1 december och 28 februari. Som tack fick cyklisterna ett startpaket för vintercykling, tips och inspiration samt dubbdäck.

Daniel Gustafsson var en av de som antog utmaningen. Så gott som dagligen cyklar han mellan hemmet i Hornsberg och arbetet i Liljeholmen.

– Tidigare har jag dragit mig från att cykla under vintern och när det blir halt. Möjligheten med dubbdäck hade inte riktigt slagit mig, säger han.

Hur klarade du snöfallet i veckan?

KLIMAT.

© 2018-03-28 11:50

57 deltagare deltog i projektet mellan 1 december och 28 februari, trots en jobbig vinter. Bild: Laurent Gillieron

Lyckad satsning på vintercyklande stockholmare

Stockholm stad ville uppmuntra stockholmarna att cykla mer – även under de kalla månaderna – och drog därför igång pilotprojektet Sthlm Vintertramp. Nu har satsningen utvärderats och projektledaren Sara Nilsson är nöjd.

– Eftersom intresset varit stort och responsen och resultatet positivt kommer vi göra om det nästa vinter. Då hoppas vi att fler kommuner hänger på, säger hon.

Medieinslag om Sthlm Vintertramp i ETC och Mitt i Stockholm våren 2018.

Eftersom pilotprojektet var framgångsrikt startade Klimatsmarta stockholmare ett nytt Sthlm Vintertramp i september 2018. Denna gång var ansökan enbart öppen för stockholmare som inte brukar cykla på vintern till skillnad från förra året då alla, både nybörjare och vana vintercyklister, var välkomna att söka. 1300 anmälde sitt intresse och 100 cyklister valdes ut.

Deltagarna representerar en bred grupp av invånare i Stockholms stad. Den yngsta är 21 år, den äldsta 72 och de jobbar bland annat som vårdare, IT-konsult, danslärare, marknadschef, polisassistent. Deltagarna kommer från de flesta stadsdelsområdena i Stockholm: Kista, Hässelby, Bromma, Hägersten, Älvsjö med flera. Se bilaga 1.1 för mer information samt www.stockholm.se/vintertramp för citat och intervjuer med deltagare i Sthlm Vintertramp.

Sthlm Eltramp

För att inspirera och uppmuntra vanebilister att ställa bilen och cykla till jobbet i stället genomfördes Sthlm Eltramp mellan 1 maj-1 juni 2018. Cyklisterna rekryterades via annonser i Hallå stockholmare och stadens egen webbplats samt via Klimatsmarta stockholmars sociala medier. Under en månad fick de låna elcyklar, vara med i en sluten Facebook-grupp och få coachning via mejl och fysiska möten. Efter utmaningen kunde de köpa loss elcyklarna. Motprestationen var att cykla minst två mil, minst tre gånger per vecka.

Den äldsta deltagaren var 56 år och den yngsta 28 år. Fyra män och sex kvinnor deltog i kampanjen (majoriteten av sökande var kvinnor). De utvalda deltagarna representerade stadsdelarna Bagarmossen, Bromma, Farsta, Hägersten, Kista, Vällingby och Älvsjö.

Två av deltagarna i Sthlm Eltramp på startmötet i april.

Tillsammans cyklade deltagarna den 1 maj-1 juni 435 mil, i snitt 79 mil per person. De flesta hade en cykeltur på 2-3 mil om dagen. Utvärderingen av kampanjen visar att alla som deltog i utmaningen tycker att det har fungerat bättre än förväntat att cykla under perioden. 60 procent vill fortsätta cykla lika mycket eller mer till jobbet och 70 procent upplever att elcyklingen påverkat deras fysiska hälsa positivt eller mycket positivt. Alla deltagare uppger också att de inspirerat en eller flera personer i sin omgivning att prova elcykeln. 90 procent tycker att projektet som helhet var mycket bra. Se bilaga 1.2 för mer information samt www.stockholm.se/eltramp för citat och intervjuer med deltagare i Sthlm Eltramp.

Regionalt och nationellt kunskapsutbyte cykling

Klimatsmarta stockholmare deltar regelbundet på möten med det regionala nätverket ResSmart, som består av 22 kommuner i Stockholms län samt Trafikförvaltningen på Stockholms läns landsting, för att samordna och sprida vintercykling och andra prova på-aktiviteter som har med cykling att göra.

Klimatsmarta stockholmare har via ResSmart delat med sig av erfarenheter och material från kampanjerna. Klimatsmarta stockholmare deltog under året i en Klimatklivet-ansökning tillsammans med 22 andra kommuner och det regionala cykelkansliet för stöd till en stor satsning på vintercykling i Stockholms län, men den fick avslag. Vintern 2018-2019 ordnar dock hela tio kommuner i länet vintercykelkampanjer med totalt 500 deltagare.

Klimatsmarta stockholmare representerade Stockholms stad på tre nationella workshops om cykling som arrangerades av Sveriges Kommuner och Landsting i april och maj 2018.

Pingvinpriset - månadens klimatsmarta exempel

Genom Pingvinpriset - månadens klimatsmarta exempel uppmärksammas och kommuniceras stadens aktiva och långsiktiga klimatarbete. En eller flera anställda i någon av stadens verksamheter nomineras och utses regelbundet till pristagare av Klimatsmarta stockholmarnas styrgrupp. Vid prisutdelningen får de som utsetts till månadens klimatsmarta exempel ett diplom och en vandringspokal i form av en kejsarpingvin gjord av konstnären Eka Acosta.

Stockholmarna kan ta del av de klimatsmarta exemplen via stockholm.se, i sociala medier samt notiser i Hallå stockholmare som publiceras varje månad i DirektPress lokaltidningar. Internt kommuniceras Pingvinpriset på intranätet och i nyhetsbrevet Stockholmsnytt som skickas ut via mejl till alla anställda i Stockholms stad. Alla pristagare presenteras på www.stockholm.se/pingvinpriset

Jana Lervik, Agneta Hollingworth och Maria Olsson vid Bromma stadsdelsförvaltning

Under 2018 har nio Pingvinpris delats ut till personer anställda i stadens verksamheter som genom framgångsrika initiativ och konkreta aktiviteter har bidragit till att minska stadens energianvändning och klimatpåverkan.

Februari - Jana Lervik, Agneta Hollingworth och Maria Olsson vid Bromma stadsdelsförvaltning för sin jakt på energitjuvar och för att ha möjliggjort installation av ny energismart belysning i trapphallar och korridorer på Mälarbackens vård- och omsorgsboende.

Mars - Sofie Nilvall på stadens finanssenhet, stadsledningskontoret, för sitt arbete med att förvalta stadens kapital i fossilfria fonder. Finanssenheten uppmärksammas också för att de i sina möten med kapitalmarknaden lyfter fram Stockholms stads ambitiösa miljöarbete, som genomsyrar hela organisationen och inte minst investeringarna. Budskapet är att en investering i Stockholms stad är att betrakta som en grön investering och ett bidrag till ett klimatsmart Stockholm.

April - Robin Billsjö och Amanda Baumgartner på trafikkontoret för sitt arbete med att finna en fungerande affärsmodell och externa samarbetspartners för samlastningsprojektet #ÄLSKADESTAD där varudistributionen sker med elfordon.

Maj - Joel Edding och Maria Gräns på stadsbyggnadskontoret för stadens nya översiktsplan som genomsyras av hållbarhet och strävar efter att Stockholm ska vara en klimatsmart och tålig stad. Stadsbyggande för hållbara resor och transporter som gång och cykel, hållbar energianvändning, smart miljöteknik och klimatanpassade stadsmiljöer är några av de åtgärder som lyfts fram i planen.

Juni - Irena Lundberg vid Stockholm Business Region. Genom att aktivt stödja företag verksamma inom miljö- och livsmedelsteknik samt hjälpa dem att tillvarata befintliga resursflöden i staden, bidrar Stockholm Business Region till minskad energianvändning och klimatpåverkan.

September - Markus Sandström och Jobbstart Ulvsunda på arbetsmarknadsförvaltningen för sin 3D-verkstad som verkar som en motkraft till slit-och släng-samhället genom att skapa reservdelar som förlänger livet på föremål som annars skulle ha kasserats. 3D-verkstaden är ett framgångsrikt exempel på hur man med enkla medel kan skapa innovativ arbetsträning i samklang med det moderna arbetslivet.

Oktober - Ann Karlemyr och Herrängens skola i Älvsjö (utbildningsförvaltningen) som var först ut med att år 2003 starta vandrande skolbussar tillsammans med Fariba Daryani på stadens trafikkontor. Konceptet lever sedan dess vidare och bidrar till att fler barn går eller cyklar till och från skolan. Förutom att det bidrar till friska och glada barn, ökar det trafiksäkerheten och uppmuntrar klimatsmarta resor.

November - My Peensalu vid Kungsholmens stadsdelsförvaltning för sitt arbete med att minska effekterna av kommande klimatförändringar genom att anlägga en skyfallsdamm som ökar förmågan att hantera och fördröja kraftiga regn. Skyfallsdammen fungerar som spelplan i torra perioder och vid skyfall lagrar och leder ett gruslager under bollplanen bort vatten. Nyplanterade träd och gräsmattor som förnyas och förses med lågpunkter tillser så vatten avleds på ett bättre sätt.

December - Pär Sandström, utvecklingschef på S:t Erik Markutveckling AB, för att bolagets förvaltare och drifttekniker arbetar systematiskt med åtgärder för att hålla energianvändningen nere. De visar att det går att göra stora miljövinster med sunt förnuft och enkla åtgärder. Genom modiga satsningar på ny miljösmart teknik och sitt systematiska arbete för minskad energianvändning rustar de Stockholms stads fastigheter för framtiden.

För övrigt så deltog Klimatsmarta stockholmare som talare på den årliga konferensen Ekotransport 2030 den 18 maj 2018 för att berätta om Pingvinpriset, månadens klimatsmarta exempel och klimatsmarta transporter inom Stockholms stad.

Klimatguidningar

Klimatsmarta stockholmare utvecklade och testade klimatguidning för skolor under 2018 tillsammans med enheten miljöanalys. Två lektioner på tema klimatförändringar skapades för klass 7a och 7b vid Örbyskolan i Älvsjö. I slutet av lektionen berättade miljöförvaltningen om

sina arbetsuppgifter i syfte att tipsa eleverna om möjliga arbeten inom miljö- och klimatområdet. Efter lektionen deltog klasserna (samt en gymnasieklass) i en guidad vandring genom Stockholm på temat *Skyfall eller medelhavsvärme – vad händer med Stockholmsklimatet?* För att aktivera elevernas eget engagemang fick eleverna ett antal frågor att fundera på under guidningarna. Totalt deltog cirka 78 skolelever samt sex lärare i den guidade klimatvandringen.

Tre klimatguidningar anordnades även för allmänheten i samarbete med Stadsmuseet under Stockholms Kulturfestival. Miljöförvaltningen ledde dessa och cirka 75 personer deltog.

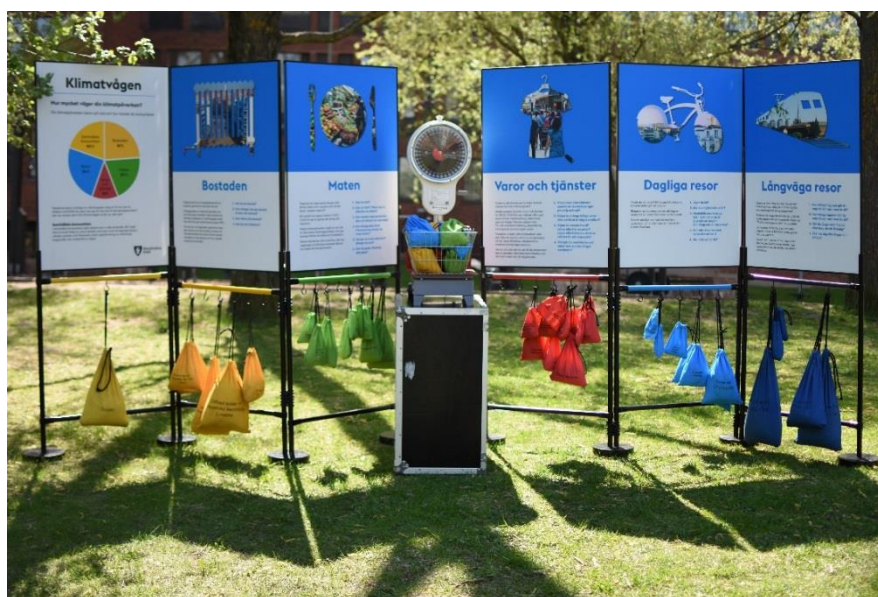
Syftet med klimatguidningarna är att informera och skapa dialog om hur Stockholm kan komma att påverkas av kommande klimatförändringar, samt informera om vad Stockholms stad gör redan idag för att minska sina utsläpp av växthusgaser och hur staden kan anpassas till klimatförändringarnas effekter. Genom dialog med guidedeltagarna där de själva får fundera kring hur privatpersoner kan bidra till minskade utsläpp av växthusgaser skapas eget engagemang för frågan.

Klimatsmarta stockholmare deltog under året i en FORMAS-ansökan tillsammans med Bolincentret vid Stockholms universitet för utveckling av skolmaterial och klimatguidningar för lärare. Ansökan fick avslag.

I samarbete med Stadsmuseet har miljöförvaltningen även genomfört 14 stadsvandringar för allmänheten under 2018. Dessutom har 17 vandringar genomförts för olika grupper i Norra Djurgårdsstaden.

Klimatvågen

Klimatvågen är en interaktiv fysisk utställning med handledare som används för dialog med stockholmarna om deras vanor, konsumtion och klimatpåverkan.

Klimatvågen uppställd och redo att användas ute på ett event.

För många stockholmare blir det en aha-upplevelse och ögonöppnare att göra Klimatvågen. Personen får en helhetsuppfattning om sina utsläpp av växthusgaser i nuläget. Samtalen med Klimatvågens personal tydliggör dessutom vilka livsstilsförändringar som är möjliga att göra för att ytterligare minska sina utsläpp av växthusgaser. Samtalen vid invägningen ger också möjlighet för personen att lämna synpunkter på hur staden kan förbättra service och kommunikation till stockholmarna gällande miljö- och klimatfrågor.

Klimatvågen har under 2018 varit med på flera publika event för att träffa stockholmarna: Vårmarknaden i Norra Djurgårdsstaden, Stockholms universitets klimatfestival, Hållbarhetsforum i Skarpnäck, Sommar på torget i Rinkeby och Akalla, Matologi, Hökarängens hållbarhetsfestival, Skärholmsdagen med 50-års jubileum, I stan utan min bil, Fackförbundet Visions förbundsmöte, Klimatpaktens årskonferens, Skanskas gröna vecka samt SIDA:s årliga utvecklingsforum - utöver sommarturnén med sommarjobbare. Totalt har 1125 stockholmare gjort Klimatvågen och samtalat om sin klimatpåverkan 2018.

Klimatvågens sommarturné med sommarjobbare

Klimatsmarta stockholmare erbjöd för femte året i rad sommarjobb för 6 skolungdomar mellan 15-19 år för att arbeta med Klimatvågens sommarturné i 3 veckor 31 juli-17 augusti. Sommarjobbarna förmedlades av Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning. Två team med vardera en Klimatvåg, tre ungdomar och en vuxen handledare besökte efter en kort halvdags-utbildning olika platser i staden enligt ett schema. Samarbetena inkluderade Eriksdalsbadet, Stadsbiblioteket, 127-festivalen i Skärholmen, 124-festivalen i Rågsved och Kulturfestivalen.

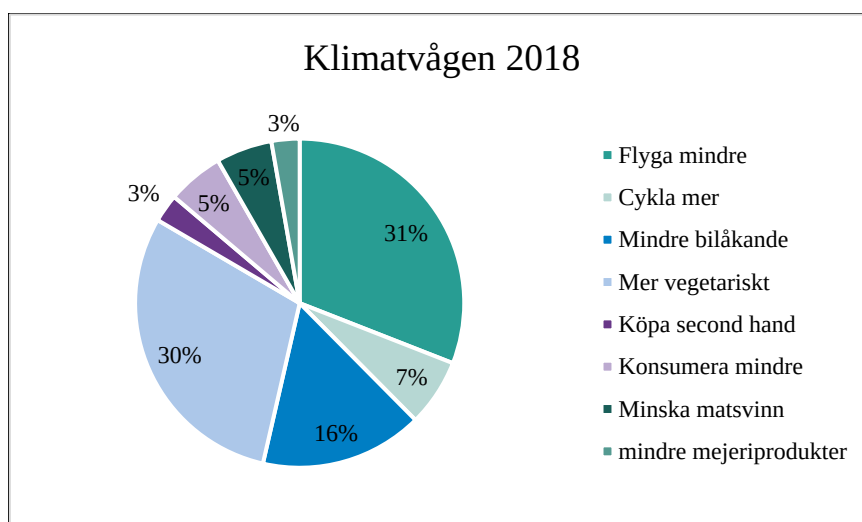
Totalt träffade sommarjobbarna 775 besökare, varav 423 personer enbart hade samtal om klimatrelaterade frågor och 352 som gjorde Klimatvågen. Av de som gjorde Klimatvågen var 50 % kvinnor, 47 % män och 3 % annat. Flest besökare var i åldersgruppen under 16 år och 25-44 år. Detta förklaras delvis av att festivalbesökare var barn, ungdomar och föräldrar.

Plats	Totalt antal	Pratat med	Gjort vågen
Eriksdalsbadet	163	82	81
Skärholmen, 127-festivalen	141	70	71
Stadsbiblioteket	119	47	72
Rågsved, 124-festivalen	60	23	37
Kulturfestivalen	292	201	91
Totalt	775	423	352

Sommarturnéns platser och antal besökare, varav samtal och de som gjort Klimatvågen.

De stockholmare som gjorde Klimatvågen på sommarturnén fick direkt utvärdera Klimatvågens inverkan genom att på plats fylla i en kort utvärdering på en surfplatta. I den digitala enkäten angav besökaren ålder, könsidentitet, eventuella förbättringsförslag samt om och på vilket sätt Klimatvågen har gett besökaren ny kunskap som hen skulle vilja implementera i sin vardag.

På frågan “Vad har Klimatvågen fått dig att vilja ändra i din vardag?” svarade 31 % att de ville flyga mindre, 30 % äta mer vegetariskt och 16 % ville minska sitt bilkörande.

Besökarnas enkätsvar på frågan “Vad har Klimatvågen fått dig att vilja ändra i din vardag?”

Sommarjobbarna hade under ledning av de vuxna handledarna ansvar för Klimatsmarta stockholmares Instagram-konto under de tre veckorna. De publicerade händelser, filmer och inlägg varje dag under sommarturnén och tyckte det var roligt och kreativt. Sommarturnén kommunicerades även före, under och efter på Klimatsmarta stockholmares Facebook-konto.

Sommarjobbarna tyckte att arbetet med Klimatvågen var roligt då arbetet var både socialt och att de fick lära sig mer om klimat- och miljöfrågor. Ungdomarna uppskattade att de fick prata med människor som de vanligtvis inte skulle prata med. Fyra av sex ungdomar gav arbetet med Klimatvågen värderingen 5 som helhetsbetyg och övriga två gav 4 respektive 6 på en skala 1-6 där 6 är det högsta betyget.

Klimatkontot och andra klimatkalkylatorer

Klimatsmarta stockholmare använder det allmänna nationella Klimatkontot, det webbaserade verktyget för beräkningar av konsumtionsbaserade växthusgasutsläpp för enskilda personer. Stockholms stad var med och utvecklade detta redan 2009 och dialog har förts med IVL om att utveckla verktyget. Kostnaderna för att vidareutveckla detta har dock bedömts vara för höga relativt nyttan. IVL har nu öppnat sina data för app-tillverkare, vilket kan öka intresset och göra Klimatkontot mer tillgängligt för användare än om det bara finns på webben.

Samtidigt har under senare tid flera andra klimatkalkylatorer lanserats för hushåll och enskilda personer, bland andra Svalna, SEI:s och WWF:s Klimatkalkylatorn, samt Vattenfalls One Tonne LIFE och Deedster. De finns på webben men flera av dem finns även som appar för smartphones och surfplattor. Klimatsmarta stockholmare diskuterar, provar och utvärderar

de olika klimatkalkylatorerna efter hand som de lanseras och utvecklas. Det är viktigt att kunna bemöta stockholmarnas frågor om klimatpåverkan, konsumtion och livsstil som kan uppkomma när de använder någon klimatkalkylator. Dessvärre ger dessa varierande resultat för individen, bland annat beroende på olika data, frågor och avgränsningar.

Hållbar konsumtion

Klimatsmart mat och matsvinn

Förvaltningen har under 2018 bistått utbildningsförvaltningen och stadsledningskontoret med att ta fram underlag till en övergripande matstrategi för Stockholms stad med förslag på hur matens klimatpåverkan och matsvinn kan minskas i stadens verksamheter. Klimatsmarta stockholmarnas erfarenheter från arbetet med kokboken *Det smarta köket* och kampanjer om klimatsmarta livsmedel och matsvinn har varit en viktig grund för att utveckla matstrategin. Stadens Pingvinpristagare från verksamheter som lagar mat är här viktiga föregångare. Kokboken *Det smarta köket* används för övrigt även vid Ekokocken Carola Magnussons utbildningar för kockar i stadens förskolor och skolor.

Klimatsmarta hyresgäster

Klimatsmarta hyresgäster är ett delprojekt om Citizen Engagement inom EU-projektet GrowSmarter. Det ska engagera stockholmarnas 320 hyresgäster som från hösten 2017 till maj 2019 återinflyttar efter renoveringen av sex hus vid Valla Torg i Årsta. Det övergripande projektmålet är att skapa engagemang hos hyresgästerna för att minska energianvändning och klimatpåverkan. Projektet pågår 2017-2019 och är ett samarbete mellan Stockholmshem, Klimatsmarta stockholmarna, stadens Energi- och klimatrådgivning samt miljöbilar i Stockholm.

Projektet GrowSmarter har gått in i en ny fas där de implementerade smarta lösningarna utvärderas och demonstreras i syfte att öka marknadens efterfrågan på miljötekniska lösningar inom staden och internationellt. Husen i Valla torg som ägs av Stockholmshem är nu renoverade, det sista huset blir klart i januari 2019. Mobilitetslösningar och lösningar för gatubelysning, avfallshantering och öppen fjärrvärme är också på plats. Arbetet med att informera och inspirera boende och invånare i närheten att använda de smarta lösningarna har pågått under 2018 och fortsätter under 2019. Återflyttningen av boende har skett i omgångar.

De boende som därtills hade återflyttat till husen på Valla torg fick i juni 2018 svara på en enkät som genomfördes med hjälp av sommarjobbade ungdomar. Se bilaga 1.3 för detaljerad information om svaren. Utifrån de boendes intressen togs fem föreläsningar fram med temana *Klimatsmart mat*, *Återvinning och sopsugssystemet*, *Inspiration från hyresgästföreningen Spindeln i Gubbängen*, *Klimatsmarta familjen* samt *Use, re-use, re-make - julspecial* som genomfördes en gång i månaden under hösten med 10-15 deltagare per gång. I samverkan med GrowSmarters industripartners, Stockholmshem och Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltning har de boende kunnat fråga om och prova på de klimatsmarta lösningar som har installerats i området.

Sharing Cities Stockholm

Sharing Cities Stockholm är ett forskningsprojekt som etablerar en testbädd för delningsekonomi i Hammarby Sjöstad. Projektet finansieras 2017-2020 och undersöker delningsekonomin som instrument för att påskynda omvandlingen mot hållbara energisystem som del

i utvecklingen mot smarta och hållbara städer. Arbetet utförs inom Viable Cities, det strategiska innovationsprogrammet för smarta och hållbara städer, en gemensam satsning av Vinnova, Formas och Energimyndigheten. Projektets partners är KTH Arkitektshögskola, ElectriCITY, Ericsson, Intel, Evthings Labs, RISE Research Institutes of Sweden, Skanska och Stockholm stad som representeras av miljöförvaltningen. Sharing Cities Stockholm är en del av Sharing Cities Sweden där även städerna Malmö, Göteborg och Umeå ingår.

Sharing Cities studerar olika delningsinitiativ, särskilt sådana som handlar om hur rum och platser kan användas och delas mer effektivt. Den övergripande forskningsfrågan handlar om kombinationen av delningsekonomi, digitalisering och visualisering kan göra det lättare för invånare och besökare att ta till sig hållbara beteendemönster. Under 2018 har en framtidsbild av ett fossilbränslefritt Hammarby Sjöstad 2030 utvecklats. Sharing Cities fick i december in en artikel i *Nordic and Baltic Journal of Information and Communications Technologies*.
https://www.riverpublishers.com/journal_read_html_article.php?j=NBJICT/2018/1/13

Klimatsmarta stockholmare deltar för att bidra med kunskap om kommunikation och prova-på aktiviteter för boende samt för att ta del av forskningen om framtida möjliga delningstjänster för stockholmare.

Norra Djurgårdsstadens fokusgrupp Leva och bo

Exploateringskontoret har tagit fram ett Program för hållbar stadsutveckling för Norra Djurgårdsstaden. Till sin hjälp för att genomföra programmet finns åtta fokusgrupper med deltagare från flera olika förvaltningar och bolag i staden. Fokusgrupperna bidrar med expertis och diskuterar frågor inom ett visst tema i arbetet. Östermalms stadsdelsförvaltning är ordförande i fokusgruppen Leva och bo. För närvarande deltar miljöförvaltningen, exploateringskontoret, fastighetskontoret, idrottsförvaltningen, kulturförvaltningen, trafikkontoret och stockholmshem på möten som hålls varannan månad.

Fokusgruppen ansvarar framförallt för målet Engagemang och inflytande i det senaste hållbarhetsprogrammet som syftar till att "Stimulera aktivt (medborgar)deltagande (och medborgardialog) i utvecklingen av Norra Djurgårdsstaden mot en hållbar och öppen stadsdel". Målet ska uppnås genom olika insatser såsom boendeundersökningar, stadsvandringar och event för boende och verksamma i Norra Djurgårdsstaden.

Den 6 maj 2018 arrangerade fokusgruppen en vårmärnad på Storängstorget i Norra Djurgårdsstaden med deltagande av butikerna i området, loppmarknad för boende, uppvisningar av lokala kultur- och idrottsföreningar, stadsvandringar för boende och besökare samt invigning av ett nytt konstverk i området. Klimatsmarta stockholmare deltog med Klimatvågen och delade ut kokboken *Det smarta köket*. Flera hundratals personer deltog.

Nationellt kunskapsutbyte hållbar konsumtion

Klimatsmarta stockholmare deltar även i nationella sammanhang för erfarenhetsutbyte och för att bidra till andra kommuners och myndigheters arbete för att uppnå Sveriges nationella mål. Kunskapsutbyte sker även regelbundet med forskare i framkant inom klimatområdet. Klimatsmarta stockholmare deltog i lanseringen av Konsumentverkets webb-baserade

mötesplats Nationellt forum för miljösmart konsumtion på Internet som lanserades i april 2018 samt vid Nationella verkstaden för hållbara livsstilar i Karlstad 14-15 november.

Klimatpakten

Klimatpakten är ett samarbete mellan Stockholms stad och företag och organisationer som vill minska sin klimatpåverkan. Nätverket startade 2007 med fem företag. Idag har nätverket 252 medlemmar från hela Stockholmsregionen. Mer information www.stockholm.se/klimatpakten

Klimatpaktens årsmöte i Blå hallen, Stadshuset, 8 oktober 2018, med bland annat Klimatvågen bland utställarna.

Under året har Klimatpakten arrangerat ett frukostseminarium om mat, möten och event, ett studiebesök i GrowSmarter samt en innovationsworkshop i samverkan med Stockholm Exergi om att minska mängden plast i avfallet och öka graden av plaståtervinning.

Den årliga Klimatpaktskonferensen genomfördes i Stockholms stadshus 8 oktober med 200 deltagare. I anslutning till konferensen anordnades ett seminarium om hållbara resvanor med totalt 26 deltagare.

Trycksaker

Klimatsmart i hemmet

Handboken *Klimatsmart i hemmet* lanserades 2009 och uppdaterades 2011 och 2017. Under 2018 delades totalt 700 exemplar av *Klimatsmart i hemmet* ut vid olika evenemang såsom Stockholms universitets klimatfestival och Klimatvågens sommarturné och via beställningar. Beställningarna ökade efter den varma sommaren. Den digitala versionen har lästs av cirka 500 personer medan 10 stockholmare har lånat handboken på något av stadens bibliotek. Den kan läsas digitalt eller beställas kostnadsfritt på webben www.stockholm.se/klimatsmarthem

Klimatsmart på kontoret

Handboken *Klimatsmart på kontoret* lanserades 2011 och uppdaterades 2016. Den sprids framförallt via stadens Klimatpakt och på företagssidorna på stadens webb.

Totalt har den tryckta versionen av *Klimatsmart på kontoret* under året delats ut till cirka 50 stockholmsföretag och den digitala versionen har lästs av cirka 160 personer. Den kan läsas digitalt och beställas kostnadsfritt på webben www.stockholm.se/klimatsmartkontor

Det smarta köket

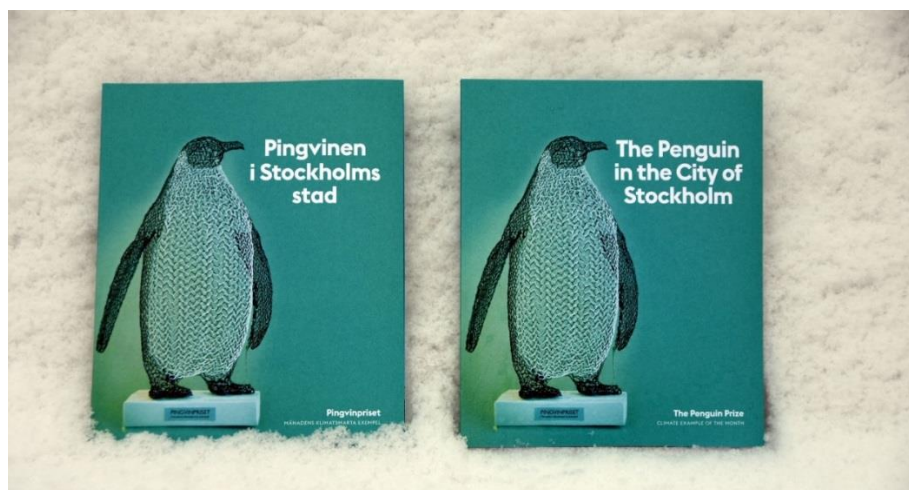
Under 2018 har kokboken *Det Smarta köket* delats ut till cirka 1000 personer vid publika event, bland annat på Capio S:t Görans sjukhus miljövecka, Norra Djurgårdsstadens vårmemarknad och på Sveriges lantbruksuniversitets matevent Matalogi 26 augusti vid Norra Bantorget. På Matalogi deltog även miljöborgarrådet Katarina Luhr i ett panelsamtal om Mat och klimat. Se bilaga 1.4 för information om hela programmet.

Kokboken delades även ut till de som återinflyttade till Stockholms shems renoverade energisnåla bostäder vid Valla torg i Årsta, som en del av satsningen Klimatsmarta hyresgäster inom EU-projektet GrowSmarter.

Kokbokens digitala version har lästs av cirka 500 personer under året medan 32 personer har lånat den på stadens bibliotek. Totalt har cirka 8 000 tryckta exemplar av kokboken delats ut till stockholmarna sedan lanseringen i maj 2015. Den kan läsas digitalt eller beställas kostnadsfritt på webben www.stockholm.se/klimatsmartkok

Pingvinpristagarna - Stockholms stads klimatsmarta exempel

Under 2018 har en broschyr med samtliga pingvinpristagare, från starten i augusti 2012 till och med oktober 2018, tagits fram. Broschyren med pingvinpristagarna och de 66 olika klimatsmarta exemplen finns tillgänglig på svenska och engelska för att sprida stadens goda exempel inom energi- och klimatområdet.

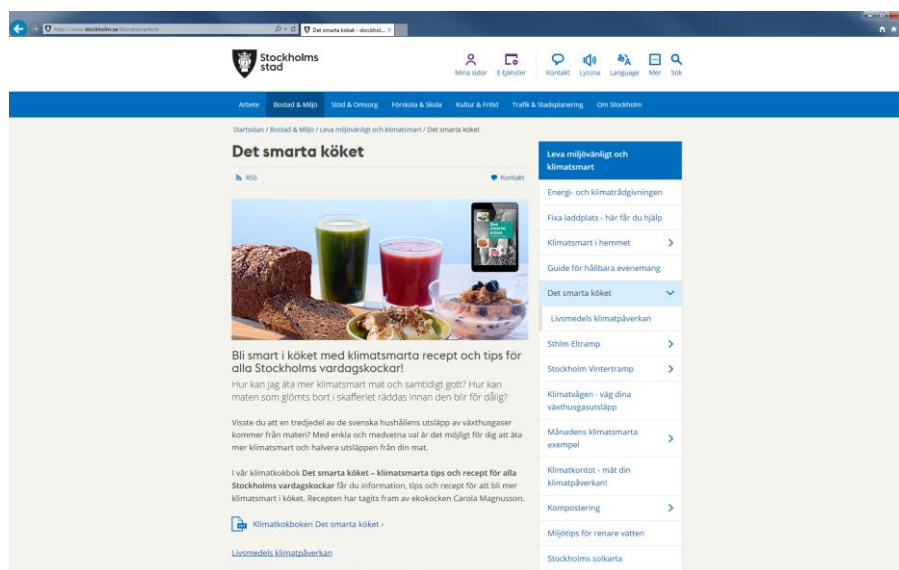
Broschyren med de första 66 Pingvinpristagarna - stadens klimatsmarta exempel.

Webb

På stadens webb kommuniceras stadens klimat- och energiarbete med löpande uppdateringar av aktuella beräkningar samt klimatstrategier och rapporter. Här publiceras också Pingvinpriset-månadens klimatsmarta exempel. Se www.stockholm.se/klimatochmiljo

Klimatsmartas stockholmarens webbsidor innehåller tips och inspirationen på hur stockholmarna kan leva mer miljövänligt och minska sin klimatpåverkan. Här finns bland annat handboken *Klimatsmart i hemmet* och kokboken *Det smarta köket* samt klimatkalkylatorn *Klimatkontot*. Även de olika temakampanjerna som till exempel Sthlm Vintertramp och Klimatvågens sommarturné kommuniceras via webben.

Under 2018 fick särskilt webbsidan om olika livsmedels klimatpåverkan, som publicerades i samband med kokboken *Det smarta köket* ovanligt många besök, över 10.000. Mer information www.stockholm.se/klimatsmart

Webbsidan om livsmedel och klimatpåverkan som fick flest besök 2018.

Sociala medier

Klimatsmarta stockholmare har en aktiv och aktuell närvaro i sociala medier. Plattformarna används till att sprida information om Stockholm stads klimatarbete, sprida tips och inspiration för en mer klimatsmart livsstil samt för rekrytering till våra temakampanjer. Sociala medier är både en möjliggörare för att erbjuda direkt medborgardialog med stockholmarna samt är ett kostnadseffektivt sätt för Klimatsmarta stockholmare att nå ut med budskap i klimatfrågan.

Budskapen genomsyras av en normskapande underton som uppmuntrar till klimatsmarta beteenden. Med tydliga och välpaketerade råd presenterar Klimatsmarta stockholmare de positiva och hälsosamma fördelarna med att leva med en lägre klimatpåverkan. Det bidrar till att stärka Stockholm stads varumärke.

Via framförallt Facebook och Instagram tar Klimatsmarta stockholmare varje vecka emot både frågor och beröm från stockholmarna som hjälper till att utveckla verksamheten och få en bättre förståelse för målgrupperna. En majoritet, cirka 65 procent, av följarna är kvinnor mellan 25-45 år, vilket även ligger i linje med hur plattformarna Facebook och Instagram används i stort bland invånare. Klimatsmarta stockholmare gör återkommande riktad annonsering till både män och kvinnor, och tar även in representationsperspektivet i kommunikationen för att göra det tillgängligt för så många som möjligt.

Facebook

Under 2018 ökade antalet följare på Klimatsmarta stockholmarnas Facebook med 575 personer till totalt 3006 följare. Den största tillväxten av följare skedde i samband med publiceringen av videor från *Sthlm Vintertramp* samt lanseringen av *Sthlm Eltramp*. Cykelfrågan engagerar och skapar stort engagemang hos stockholmarna.

Engagemanget fortsätter att öka på Facebook, under året skedde över 7500 interaktioner med Klimatsmarta stockholmarnas inlägg, varav över 1500 var i form av kommentarer och delningar vilket är mest värdefullt ur engagemangs synpunkt. I genomsnitt innebär det en djupare interaktion med 6,5 delningar och kommentarer dagligen utslaget mot aktiva arbetsdagar vilket är en mycket hög siffra.

Instagram

På Instagram ökade antalet följare med 442 personer till totalt 1414 följare. Det bör betraktas som framgångsrikt då en mindre summa pengar lades på annonsering, vilket är en viktig förutsättning för att nå nya målgrupper på Instagram. Procentuellt sett växte antalet följare med 45 procent. Totalt möttes våra inlägg av 7000 engagemang varav 269 kommentarer.

Twitter

Twitter är Klimatsmarta stockholmarnas lägst prioriterade kanal då den passar bättre för att driva opinion och framförallt för att annonsera kondenserade nyheter. Antalet följare fortsatte dock att växa med 134 personer till totalt 809 följare. Engagemanget i form av gillanden, delningar och kommentarer landade på totalt 1130.

Trender i sociala medier

Under 2018 var det ett antal inläggstyper på Facebook som stack ut bland mängden vilket gör det möjligt att urskilja ett par tydliga trender.

1. Inlägg i samband med temakampanjer med ett tydligt prova-på budskap tas väl emot av följarna. Goda exempel är bland annat lanseringen av *Sthlm Eltramp* i maj och BeChange i december som fick en väldigt hög obetald spridning både på Facebook och Instagram.
2. Ytterligare trender som är tydliga är när Klimatsmarta stockholmarna plockar upp aktuella nyhetshändelser kopplade till klimatfrågan, till exempel inbjudan från Arnold Schwarzenegger till Greta Thunberg i september eller "Cykeln vs gröna linjen" i samband med ombyggnationen av Skarpnäck sträckan sommaren 2018. Ett annat mycket gott exempel som engagerade var inlägget om barns minskade rörelsefrihet som publicerades i maj, som visar att 94 procent av barnen gick till skolan på 80-talet mot dagens 34 procent till följd av det fria skolvalet och ökad biltrafik. Fler föräldrar skjutsar barnen i bil då de upplever trafikmiljön som osäker för barn (Källa: Stockholm stads gångplan, s. 5).
3. Den starkaste trenden är att cykelrelaterade teman engagerar stort. Inlägg om cykelloppis samt vår egenillustrerade karta på hur långt du kommer från centralen på 30 minuter med olika färdmedel slog stort rekord med en räckvidd på över 16 500 personer.

Dessa trender är även konsekventa på Instagram och Twitter.

Bilaga 1.1 Slutrapport Sthlm Vintertramp dec 2017 - feb 2018

Sthlm Vintertramp

2017-2018

Klimatsmarta stockholmare

Sthlm Vintertramp
2017-2018

Kontaktperson: Sara Nilsson

Sammanfattning

Under vintern 2017-2018 genomförde Klimatsmarta stockholmare Sthlm Vintertramp. Kampanjens syfte var att inspirera stockholmarna att prova på ett mer klimatsmart resande och få majoriteten av deltagarna att göra vintercykling till en bestående vana.

60 stockholmare antog utmaningen att cykla till och från skolan eller jobbet under perioden den 1 december till den 28 februari. De åtog sig att cykla minst tre kilometer, minst tre gånger i veckan. I gengäld fick de dubbdäck, montering, vinterutrustning, tips och inspiration samt möjlighet att träffa andra som vintercyklar.

Intresset för att vara med i utmaningen var stort. Drygt 1 500 personer anmälde sig. Av dessa valdes 60 deltagare ut. Tillsammans cyklade de under tre vintermånader 2 900 mil.

95 procent av deltagarna fullföljde utmaningen. Detta trots en bitvis ganska jobbig vinter och trots att drygt hälften av dem aldrig tidigare cyklat på vintern.

Målet med Sthlm Vintertramp var att deltagarna skulle fortsätta cykla på vintern. Det är därför glädjande att 75 procent av deltagarna uppger att de kommer fortsätta lika mycket eller mer nästa vinter.

I utvärderingen av projektet framkommer också att över 60 procent av deltagarna tycker att det har gått bättre än förväntat att vintercykla. Många upplever också att deras fysiska och psykiska välmående har påverkats positivt av att cykla.

Projektet har engagerat stockholmarna som både före och under utmaningen har hört av sig, framför allt med synpunkter på vinterunderhållet av Stockholms stads (och andra kommuners) cykelbanor. Klimatsmarta stockholmare har framfört synpunkterna till trafikkontoret som varit delaktiga i projektet, samt hänvisat till Tyck till-appen.

Det var verkligen bra att testa vintercykling. Jag hade aldrig vågat prova utan detta. Dubbdäck fungerade långt över förväntan.
Deltagare i Sthlm Vintertramp

Innehåll

Sammanfattning.....	3
Bakgrund och syfte	5
Om kampanjen	6
Målgrupp.....	6
Kommunikation	7
<i>Sociala medier</i>	<i>7</i>
<i>Sthlm Vintertramp i media</i>	<i>8</i>
Utvärdering.....	10

Bakgrund och syfte

I Stockholms stads miljöprogram konstateras att trafiken är en av de största utmaningarna utifrån såväl ett klimat- och hälsoperspektiv som för framkomlighet och trivsel i staden. Vägtrafiken står för ungefär 40 procent av växthusgasutsläppen.

En övergång till mer miljöanpassade transporter som kollektivtrafik, gång och cykel är nödvändig. Om fler stockholmare kan inspireras att ta cykeln i stället för bilen bidrar det till att nå stadens mål om ett fossilfritt Stockholm 2040.

Därför genomförde Klimatsmarta stockholmare under vintern 2017/2018 pilotprojektet Sthlm Vintertramp. Kampanjer med olika prova på-aktiviteter är ett sätt att arbeta mer intensivt med en viss aktivitet och en viss grupp av användare under en längre tid. Det ökar möjligheterna att skapa varaktiga beteendeförändringar och nya klimatsmarta vanor.

Det är en väldigt bra idé och inspiration för medborgare i Stockholm stad att få prova på att cykla på vintern.
Deltagare, Sthlm Vintertramp

Det möjliggör också dialog med stockholmarna om Stockholms stads klimatarbete och det arbete som görs för att öka framkomligheten i staden, till exempel sopsaltning av prioriterade cykelstråk på vintern.

Kampanjen har inspirerats av andra kommuner som genomfört liknande projekt, till exempel Örebro, Nacka och Umeå.

Om kampanjen

Målgrupp

Till kampanjen sökte Klimatsmarta stockholmare främst stockholmare som aldrig tidigare cyklat på vintern. Under perioden den 1 december till den 28 februari fick de:

- Dubbdäck till sin cykel
- Montering på verkstad
- Utrustning till sig själva och sin cykel
- Tips och inspiration
- Möjlighet att utbyta erfarenheter med andra cyklister

I gengäld åtog de sig att cykla till jobbet – minst 3 kilometer, minst tre gånger i veckan.

Deltagarna rekryterades till kampanjen via annonser i Hallå stockholmare, på Stockholms stads intranät, stockholm.se och i sociala medier. Utmaningen var öppen för alla stockholmare över 18 år. Totalt anmälde sig 1 500 personer.

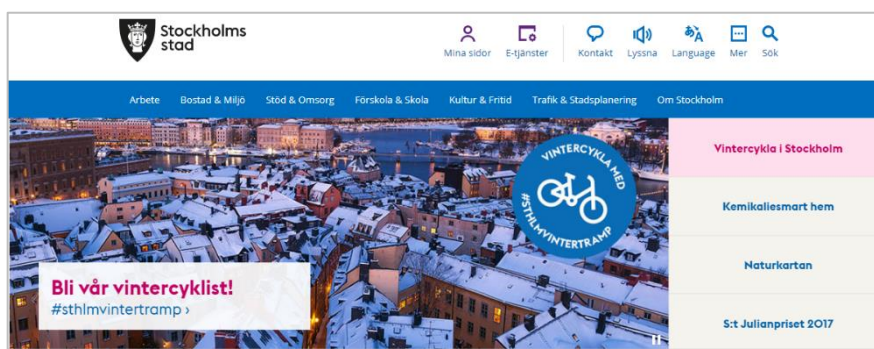

Målet från början var att 40 stockholmare skulle väljas ut. Antalet utökades till 60 personer eftersom intresset var så mycket större än förväntat. Ambitionen var att skapa en så bred grupp som möjligt utifrån ålder, kön, etnicitet, yrke och geografiskt område.

Kommunikation

En stor del av kampanjen har gått ut på att skapa dialog och få de medverkande, deras familj, kollegor och vänner samt Klimatsmarta stockholmarnas följare och andra stockholmare att dela erfarenheter, tips och råd. Kommunikationen har därför haft stort fokus på de medverkandes upplevelser och berättelser.

Kampanjen kommunicerades via en egen webbsida www.stockholm.se/vintertramp, som nyhet på stockholm.se och stadens intranät, i lokaltidningar och i Klimatsmarta stockholmare samt Stockholms stads kanaler i sociala medier.

Sociala medier

Sociala medier möjliggör kommunikation som ligger närmare stockholmarna. De underlättar dialog och gör det enklare att dela visioner, önskemål, tips, råd och berättelser kring klimatsmarta beteenden.

De sociala medierna möjliggör också snabbare återkoppling på stockholmarnas frågor och synpunkter. I Sthlm Vintertramp användes appen Strava (där deltagarna registrerade sina resor), Facebook och Instagram.

Strava och #sthlmvintertramp

Deltagarna i Sthlm Vintertramp hade möjlighet att utbyta erfarenheter och ställa frågor, samt få tips och råd från arrangörerna, via en egen Facebook-sida och en egen grupp på appen Strava.

Instagram och Facebook

Under kampanjen användes Klimatsmarta stockholmarnas konton på Facebook och Instagram för att informera om stadens klimatarbete och satsningar på bättre framkomlighet för både gående och cyklister. För att inspirera andra att prova på mer klimatsmarta resvanor spreds deltagarnas egna berättelser i intervjuer och filmer.

Sthlm Vintertramp i media

Kampanjen plockades upp framför allt av Stockholms lokaltidningar.

TRAFIK

Så ska de få fler att cykla på vintern

Vintercyklingen i Nacka kommun ska nu kopieras av Stockholms stad. **Foto:** Nacka kommun.

PUBLICERAD 6 NOVEMBER 2017, KL. 15:35

Stockholms stad sjösätter i år ett nytt projekt – Sthlm vintertramp – som ska få fler att cykla året om. Men också öka förståelsen i trafiken mellan cyklister, bilister och fotgängare.

Mitt i-tidningen

Radio Sweden
Your best source of news from Sweden

HOME ALL BROADCASTS CONTACT NEWS ARCHIVE

2 av 2

Sara Nilsson and Viktor Nordahl from Stockholm city's Climate Smart office. Credit: Frank Radosevich / Radio Sweden

Project urges cyclists to pedal on through winter
(4:09 min)
Published torsdag 28 december 2017 kl 09.10

A pilot project calls on residents to ditch their cars during Sweden's often harsh winter months and, instead, to hop on their

Radio Sweden den 28 december

20/9 **StockholmDirekt**

"Bli vintercyklist – få gratis service"

Publicerad 06:50, 20 sep 2017

www.stockholmdirekt.se/nyheter/bli-vintercyklist-fa-gratis-service/repqis!X3xgqXCaRBX4HRD8doCqgA/

6/11 **Mitt i**

"Så ska de få fler att cykla på vintern"

www.mitti.se/nyheter/fler-cykla-vintern/?omrade=hela-stockholm

28/12 **SR – Radio Sweden**

www.sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=2054&artikel=6847210

28/11 **Dagens ETC**

"Det är inte så kallt som man kan tro"

www.etc.se/inrikes/det-ar-inte-sa-kallt-som-man-kan-tro

26/3 **Dagens ETC**

"Lyckad satsning på vintercyklande stockholmare"

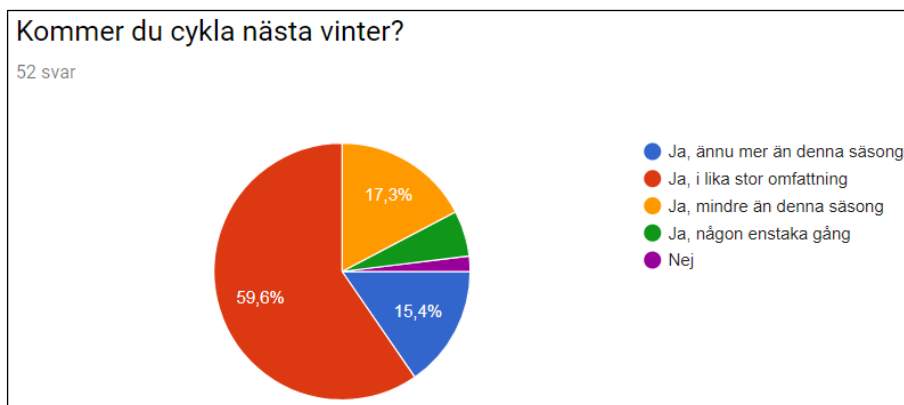
www.etc.se/klimat/lyckad-satsning-pa-vintercyklande-stockholmare

Utvärdering

2 900 mil. Så långt cyklade de 57 deltagarna i utmaningen Sthlm Vintertramp sammanlagt mellan den 1 december och den 28 februari. Det motsvarar en resa på 70 procent av sträckan runt jordklotet.

95 procent av deltagarna fullföljde utmaningen trots en bitvis ganska jobbig vinter och trots att 54 procent av dem aldrig tidigare cyklat på vintern och 37 procent bara hade cyklat lite vintertid.

Målet med Sthlm Vintertramp var att deltagarna skulle fortsätta cykla på vintern. Det är därför glädjande att 75 procent av deltagarna uppger att de kommer fortsätta lika mycket eller mer nästa vinter.

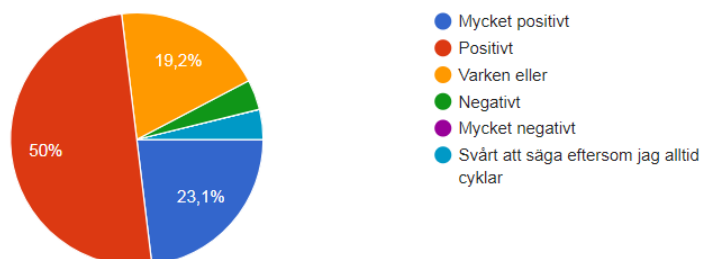

I utvärderingen av projektet framkommer också att över 60 procent av deltagarna tycker att det har gått bättre än förväntat att vintercykla.

Många upplever också att deras välmående påverkats positivt av att cykla på vintern. 77 procent uppger att deras fysiska hälsa påverkades positivt eller mycket positivt av att cykla på vintern. 69 procent uppger att deras psykiska välmående påverkades positivt eller mycket positivt av att cykla på vintern.

Hur upplever du att ditt psykiska välmående har påverkats av att cykla i vinter?

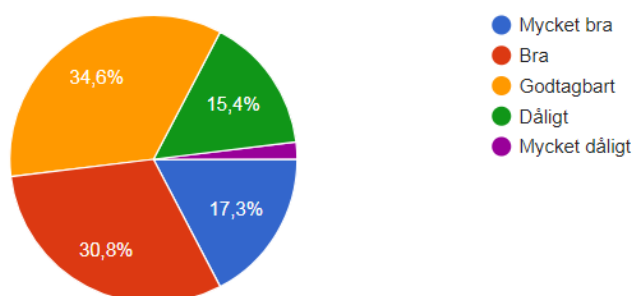
52 svar

När det gäller infrastrukturen för vintercykling tycker cirka en tredjedel av deltagarna att vinterunderhållet av cykelbanorna överlag fungerat bra.

Hur tycker du att vinterunderhållet av cykelbanorna överlag har fungerat?

52 svar

Hälften av deltagarna upplever att sopsaltningen av stadens cykelbanor gjort steget till att bli året-runt-cyklist mindre.

Det som skulle få deltagarna i Sthlm Vintertramp att cykla oftare året runt är utvecklade cykelvägar, mer respekt för varandra i trafiken och möjlighet att ta med sig cykeln i kollektivtrafiken.

De sopsaltade pendlavägarna var oftast bra men resten är ofta mycket dåliga. Jag hade svårt att ta mig till och från de sopsaltade vägarna så vid flera tillfällen var jag tvungen att gå ganska långa sträckor vilket man inte har tid med.

Deltagare i Sthlm Vintertramp om vinterunderhållet av cykelbanorna

Bilaga 1.2 Slutrapport Sthlm Eltramp maj 2018

Sthlm Eltramp

Maj 2018

Klimatsmarta stockholmare

Sthlm Eltramp
Maj 2018

Kontaktperson: Sara Nilsson

Sammanfattning

Under våren 2018 genomförde Klimatsmarta stockholmare Sthlm Eltramp – en kampanj med syfte att uppmuntra hållbart resande. Tio vanebilister fick mellan den 2 maj och den 1 juni låna elcykel. I gengäld åtog de sig att cykla till jobbet, minst tre gånger i veckan, minst två mil varje gång.

Slutsatserna från projektet är positiva. Tillsammans cyklade de tio testpiloterna 435 mil. Alla deltagare upplevde att det fungerade bättre än förväntat att byta bilen mot elcykel. Majoriteten uppger att de kommer att fortsätta cykla lika mycket eller mer till jobbet.

Deltagarna upplevde att cyklingen påverkade deras fysiska hälsa och psykiska välmående positivt. Alla deltagare har under testperioden inspirerat en eller flera personer i sin omgivning – kollegor, bekanta eller grannar – att prova elcykeln.

”Det bästa med utmaningen är att det har varit så himla kul. Jag upplever verkligen att det varit en positiv överraskning för både mig men också min omgivning.”
Deltagare om Sthlm Eltramp

Innehåll

Sammanfattning.....	3
Bakgrund och syfte	5
Om kampanjen	6
Målgrupp.....	6
Kommunikation	7
<i>Sociala medier</i>	<i>7</i>
<i>Traditionella medier</i>	<i>9</i>
Utvärdering.....	10
Den egna insatsen.....	11
Cykla i Stockholm	13
Projektet Sthlm Eltramp	14

Bakgrund och syfte

I Stockholms stads miljöprogram konstateras att trafiken är en av de största utmaningarna utifrån såväl ett klimat- och hälsoperspektiv som för framkomlighet och trivsel i staden. Vägtrafiken står för ungefär 40 procent av växthusgasutsläppen.

En övergång till mer miljöanpassade transporter som kollektivtrafik, gång och cykel är nödvändig. Om vi kan inspirera fler stockholmare att ta cykeln i stället för bilen bidrar det till att nå stadens mål om ett fossilfritt Stockholm 2040.

Därför genomförde Klimatsmarta stockholmare våren 2018 pilotprojektet Sthlm Eltramp. 10 vanebilister ställde under en månad bilen för att prova på att i stället ta elcykel till jobbet.

Kampanjer med olika prova-på-aktiviteter är ett sätt att arbeta mer intensivt med en viss aktivitet och en viss grupp av användare under en längre tid. Det ökar möjligheterna att skapa varaktiga beteendeförändringar och nya klimatsmarta vanor.

Genom dialog, konkreta verktyg, råd, tips och personliga berättelser ska kampanjen inspirera stockholmarna till ökad cykelanvändning.

Kampanjen har inspirerats av andra kommuner som genomfört liknande projekt, till exempel Örebro, Malmö och Göteborg.

”Det blev snabbt nånting jag såg fram emot”
Deltagare om att ta elcykeln till jobbet

Om kampanjen

Målgrupp

Till kampanjen sökte Klimatsmarta stockholmare vanebilister som var beredda att ställa bilen och i stället ta elcykel till jobbet i en månad. Under perioden den 2 maj till den 1 juni fick de:

- Låna en ny elcykel i en månad
- Möjlighet att köpa loss elcykeln till rabatterat pris efter avklarad utmaning
- Tips och inspiration via fysiska möten och sociala medier
- Utbyta erfarenheter med andra nya elcyklister

I gengäld åtog de sig att cykla till jobbet – minst två mil, minst tre gånger i veckan.

Deltagarna rekryterades till kampanjen via annonser på Stockholms stads intranät, stockholm.se och i sociala medier. Alla boende i Stockholm över 18 år fick anmäla sig. Totalt kom det in drygt 300 anmälningar, på knappt två veckor.

Tio stockholmare valdes ut, med ambitionen att skapa en så bred grupp som möjligt utifrån ålder, kön, etnicitet, yrke och geografiskt område.

Den äldsta deltagaren var 56 år, den yngsta 28 år. Fyra män och sex kvinnor deltog i kampanjen (majoriteten av de sökande var kvinnor). De utvalda deltagarna representerade stadsdelarna Bagarmossen, Bromma, Farsta, Hägersten, Kista, Vällingby och Älvsjö.

Ett par av deltagarna i Sthlm Eltramp

Kommunikation

En stor del av kampanjen gick ut på att skapa dialog och få de medverkande, deras familj, kollegor och vänner samt Klimatsmarta stockholmarnas följare att dela erfarenheter, tips och råd. Kommunikationen hade därför stort fokus på de medverkandes upplevelser och berättelser.

Kampanjen kommunicerades via en egen webbsida – www.stockholm.se/eltramp – med 4 500 besökare, som nyhet på stockholm.se och stadens intranät, i lokaltidningar och i Klimatsmarta stockholmarna samt Stockholms stads kanaler i sociala medier.

Sociala medier

Sociala medier möjliggör kommunikation som ligger närmare stockholmarna. De underlättar dialog och gör det enklare att dela visioner, önskemål, tips, råd och berättelser kring klimatsmarta beteenden.

De sociala medierna möjliggör också snabbare återkoppling på stockholmarnas frågor och synpunkter. De sociala medier som användes i Sthlm Eltramp var appen Strava (där deltagarna registrerade sina resor), Facebook och Instagram.

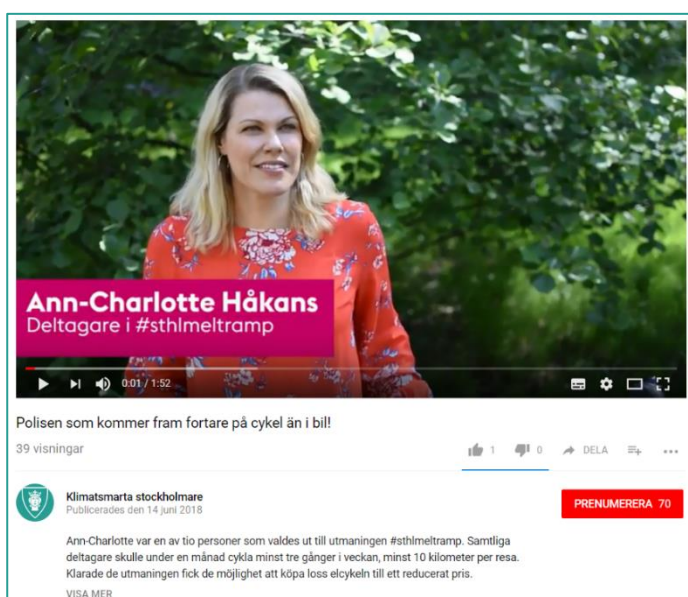
Maj 2018
8 (15)

Strava och #sthlmeltramp

Deltagarna i Sthlm Eltramp hade möjlighet att utbyta erfarenheter och ställa frågor samt få tips och råd från arrangörerna, via en egen Facebook-sida och en egen grupp på appen Strava.

Instagram och Facebook

Under kampanjen användes Klimatsmarta stockholmares konton på Facebook och Instagram för att informera om stadens klimatarbete och satsningar på bättre framkomlighet för både gående och cyklister. För att inspirera andra att prova på mer klimatsmarta resvanor spreds deltagarnas egna berättelser, i intervjuer och filmer.

@klimatsmartastockholmare

www.facebook.com/klimatsmartastockholmare/

www.youtube.com/results?search_query=sthlmeltramp

Traditionella medier

Några av cyklisterna intervjuades om sina upplevelser i Mitt Södermalm, Mitt Bromma och Expressen.

<https://mitti.se/nyheter/bytte-elcykel-manad/>

<https://mitti.se/nyheter/gratis-elcykel-pendlares/>

Aida, 27, byter bilen mot cykel – för klimatets skull

Publicerad 22 jun 2018 kl 12.00

Aida vill byta ut bilen mot cykeln.

Foto: PRIVAT

Aida Amoli, 27, testade att cykla i stället för att köra till jobbet tre dagar i veckan.

Nu vill hon inte sluta – och hoppas att fler ska inspireras.

– Jag har alltid åkt väldigt mycket bil, det har jag med åren själv börjat ifrågasätta, säger hon.

<https://www.expressen.se/nyheter/klimat/aida-27-byter-bilen-mot-cykel-for-klimatets-skull/>

Utvärdering

Sammanlagt cyklade de tio deltagarna i kampanjen 435 mil. 70 procent av cyklisterna hade en genomsnittlig cykeltur (enkel resa) till jobbet på 10-15 km. 30 procent hade en genomsnittlig cykeltur (enkel resa) på 16-20 km.

Den egna insatsen

Alla deltagare tyckte att det fungerade bättre än förväntat att cykla under perioden 2 maj till 1 juni.

Hur tycker du att det har fungerat att cykla under perioden den 2 maj till den 1 juni?

10 svar

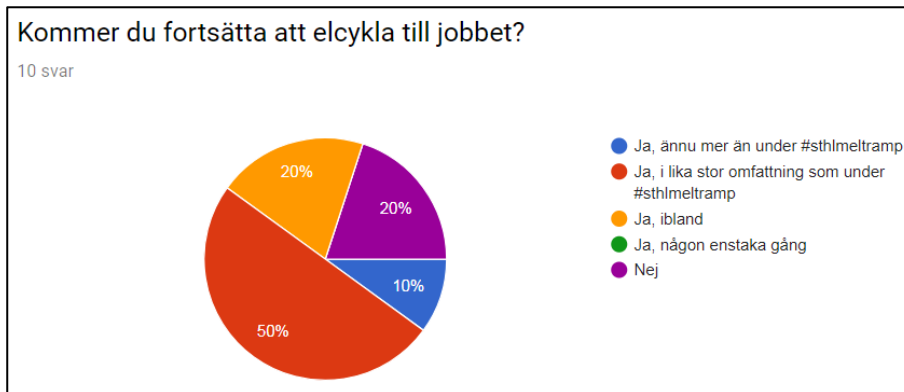

”Jag trodde verkligen inte att jag skulle tycka det var så himla kul och känna att jag VÄLJER cykeln framför bilen”

”Gav en otrolig vällustkänsla och frihet, hade jag inte förväntat mig. Enkelt att köra elcykel när man väl kom in i det. Kändes otroligt smidigt när man inte blev svettig etc”

”Mycket lättare med elcykel!”

60 procent av deltagarna kommer fortsätta cykla i lika stor utsträckning eller ännu mer.

”Jag vill verkligen cykla mer, men det är knepigt med hämtning och lämning fortfarande”

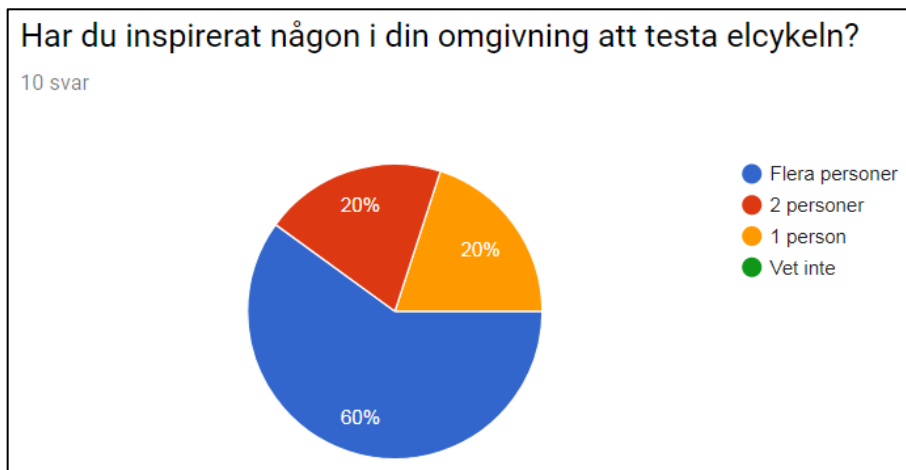
”Om jag hade kunnat behålla elcykeln, (ekonomiska skäl) hade jag fortsatt cykla i minst lika stor utsträckning”

”Kommer cykla på vanlig cykel istället”

70 procent av deltagarna upplevde att cyklingen påverkade deras fysiska hälsa positivt och ALLA upplevde att deras psykiska välmående påverkades positivt.

Alla deltagare inspirerade en eller flera personer i sin omgivning att prova elcykeln.

”Funnits tillfällen när jag tex inte kunnat cykla hem cykeln från jobbet och då uppmuntrat kollegor att låna cykeln hem för att testa! Känner verkligen att jag pratat om cykeln non-stop”

”Grannarnas barn kallar mig nu ”han som cyklar på en robot”. ”

”Många är nyfikna. De som provar min cykel är positiva”

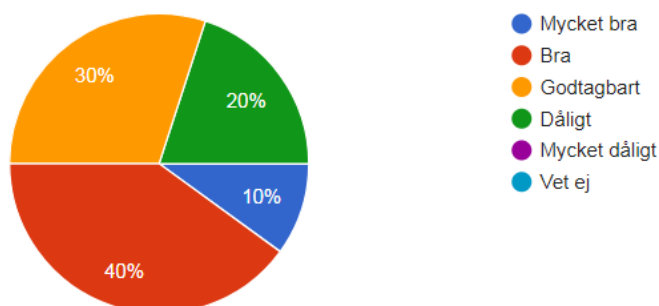
Cykla i Stockholm

60 procent av deltagarna tyckte att underhållet av cykelbanorna var bra. På vissa platser är det dock för smalt och för många cyklister. Dålig skyltning av cykelbanor upplevdes också som ett problem, liksom gropar och ojämnheter i asfalten.

Majoriteten av deltagarna (70 procent) tyckte att samspelet mellan cyklister och fotgängare samt mellan cyklister och bilister fungerade bra. Däremot var åsikterna delade när det gäller samspelet mellan cyklister. Hälften tyckte att det var bra eller till och med mycket bra. Den andra hälften tyckte att det var godtagbart eller dåligt.

Hur upplever du samspelet i trafiken cyklister emellan?

10 svar

”Som elcyklist tycker jag man kunnat ana viss negativitet från ”vanliga cyklister”.”

”Många cyklister cyklar väldigt snabbt och gör obehagliga manövrar i hög hastighet. Många cyklister har i lurar så de hör inte när man försöker påkalla deras uppmärksamhet”

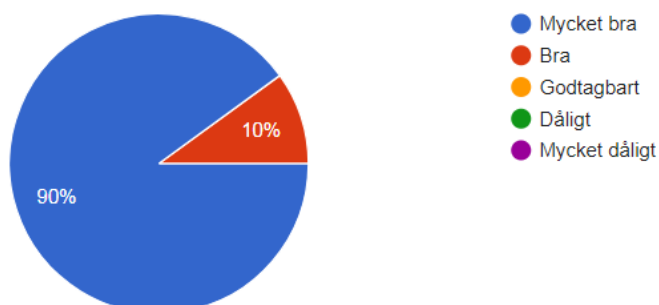
”Många män som tar sig friheten att skälla på andra cyklister”

Projektet Sthlm Eltramp

90 procent tyckte att projektet som helhet var mycket bra.

Vad tycker du om projektet #sthlmeltramp som helhet?

10 svar

Det bästa med projektet var:

”Att det har varit så himla kul. Jag upplever verkligen att de varit en positiv överraskning för både mig men också min omgivning. Jag har lärt mig tycka om något som jag aldrig trodde var för mig. Jag anmälde mig till utmaningen för att jag kände att jag verkligen behöver förändra mitt beteende för framtidens skull (miljön och i förlängningen mitt barn och även mig själv) och kände mer att det var ett MÅSTE än något kul. Efter utmaningen känns det tvärtom. Jag vill det här nu och allt de andra är bara en bonus!”

”Att få chansen att verkligen testa på alternativ till bil”

”Att jag börjat cykla och kommer fortsätta med det”

”Att det fått mig börja cykla igen, känns väldigt bra för miljön och hälsan”

Några av de saker som kan förändras/förbättras är:

”Mer aktivitet i facebookgruppen. Och bättre deal på att köpa loss cykeln”

”Öka gruppen till t ex 20 pers. Flera att inspireras av! Öka fokus i projektet kring hur trafiksituationen för cyklister är i praktiken och hur cykelbanorna etc fungerar. Hur fungerar olika cykelstråk i staden?”

”Kunna välja mellan olika typer av elcyklar”

”Ha fler deltagare så att projektet får större kraft. Kommunicera mer kring projektet”

Bilaga 1.3 Redovisning GrowSmarter boendeenkät Valla torg juni 2018

Boendeundersökning 18-25 juni

Upplägg och bakgrund

- Valla torg 81 + 89, Sandfjärdsgatan 91-101
- Ca 150-160 lägenheter
- Arbetsgruppen: sex sommarjobbare i åldrarna 15-19 år + HJ
- Dagtid kl 10-16
- Totalt antal intervjuer: 72 st
- Dörr: 38 st, telefon 34 st
- 43 kvinnor, 35 män
- 19-93 år, 50-68 den största åldersgruppen

Kommentarer till undersökningen

Att tänka på när man tar del av materialet:

- Undersökningen är genomförd tillsammans med gymnasieungdomar som inte har erfarenhet av liknande arbete sedan tidigare.
- Antal män och kvinnor är större än totalt antal räknade intervjuer, av okänd anledning. Man får alltså räkna med en viss felmarginal.
- En del intervjupersoner har inte svarat på alla frågor.
- På vissa svar kan man välja flera svarsalternativ.
- Svaren är exakt återgivna, ej ändrade. I de öppna svaren (där man inte väljer mellan svarsalternativ utan ger sitt eget svar) kan dock flera svar vara grupperade efter typ av svar.
- En del frågor är snarlika för att få fram alla typer av svar.
- Antalet intervjuer representerar strax under 50% av de sökta hushåll, dvs de som är återflyttade. Detta är i sin tur strax under 25% av totalt antal hushåll i området.

Bakgrundsinfo om intervjupersonerna

Bor du själv?

Ja: 32 Nej: 41

Om ja – hur många bor du med?

1: 15 2: 15 3: 3 4: 7 Vill ej svara: 1

Kön

Kvinna: 43 Man: 35

Ålder (19-93)

19-1 23-29: 7 30-37: 5 **40-49: 12** **50-59: 17**

60-68: 12 70-78: 9 80-85: 7 91-93: 2

Mobilitetstjänsterna: Sopinkastet

Hur mycket använder du det?

Inte alls: 4 Lite: 2 Ganska mycket: 13 Mycket: 59

Vill du veta mer?

Ja: 6 Nej: 37

Om ja; hur?

Lapp i lådan

Om inte alls: varför?

Hemtjänst

Har knappast varit hemma

Forts Sopinkastet

Hur skulle vi kunna hjälpa dig att använda det mer?

Få det att fungera Ej intresserad

Övrigt om sopinkastet

- Folk lämnar bara sina soppåsar utanför
- Tror många andra inte förstår
- Fungerar ofta inte
- Man har fått väldigt lite/ingen information om sopinkastet
- Allt samlas sedan i en container, onödigt att ens sortera
- Behövs mer soppåsar, de vita är alltid slut
- Mycket klagomål om information, förtydliga informationen!
- Jobbigt att sortera, blir oftast fel. Jobbigt att behöva ha soporna hemma pga dålig funktion.

Stockholmshem

2018-09-18

Enkelhet
Stockholmshem

Leveransrummet

Hur mycket använder du det?

Inte alls: 74 Lite: 1 Ganska mycket: 1 Mycket: 0

Om inte: varför?

- Handlar inte på nätet
- Hämtar paket från ICA/kommer till dörren
- Leveransrummet är oftast öppet= vem som helst kan komma in
- Är ej hemma
- Svårt att först vilken adress man ska skriva in, för komplicerat och krångligt
- Vet inte hur det fungerar, vet inte var det ligger
- Inte blivit av, inte satt mig in i det, inte intresserad, inte behövt

Stockholmshem

2018-09-18

Enkelhet
Stockholmshem

Forts Leveransrummet

Vill du veta mer?

Ja: 20 Nej: 29

Om ja; hur vill du veta mer?

- Lapp i lådan
- Mejl
- Guidad visning
- Youtubevideo, anslagstavlan
- Telefon
- (Svarsalternativet besök fick inga svar)

Stockholmshem

2018-09-18

Enkelhet
Stockholmshem

Elbilspoolen

Hur mycket använder du den?

Inte alls: 59 Lite: 3 Ganska mycket: 0 Mycket: 1

Vill du veta mer?

Ja: 3 Nej: 30

Om inte alls: varför?

- Reser bara kommunalt
- Visste inte om det
- Fungerade ej första gången man provade
- Inget körkort, för gammal för att köra, egen bil, behövs ej

Stockholmshem

2018-09-18

Enkelhet
Stockholmshem

Forts Elbilspoolen

Hur skulle vi kunna hjälpa dig att använda den mer?

- Ha rena bilar

Hur skulle du vilja få informationen?

- Lapp i brevlådan
- Infon finns på nätet, men jag vill veta mer om parkering

Stockholmshem

2018-09-18

Enkelhet
Stockholmshem.nu

Elastocykeln

Hur mycket känner du till om den?

Inte alls: 18 Lite: 25 Ganska mycket: 18 Mycket: 14

Vill du veta mer?

Ja: 15 Nej: 27

Om ja, hur?

- Lapp i lådan
- Mejl
- Lapp på anslagstavlan

Stockholmshem

2018-09-18

Enkelhet
Stockholmshem.nu

SmartLiving (endast till intervjupersoner som bor i Valla Tong 89)

Hur mycket använder du den?

Inte alls: 14 Lite: 6 Ganska mycket: 2 Mycket: 3

Vill du veta mer?

Ja: 5 Nej: 7

Om inte alls: Varför?

- Förstår ej hur den används
- Inte så teknisk, för gammal för teknik
- Behövs ej för att leva klimatsmart, onödigt
- Blivit sämre på grund av uppgradering
- Har slutat fungera, har stängt av den, har tagit bort den

Stockholmshem

2018-09-18

Enkelhet
Stockholmshem.nu

Forts SmartLiving

- Hade inte den men ville ha
- Bor på landet halva året
- Inte satt mig in i
- Paddan förstör nätverket

Hur skulle vi kunna hjälpa dig att använda den mer?

Besök Lapp i brevlådan Mejl

Stockholmshem

2018-09-18

Enkelhet
Stockholmshem.nu

Allmänt om miljö

(mer preciserade ämnen följer senare)

Hur mycket känner du till om miljöfrågor rent allmänt?

Inte alls: 2 Lite: 18 Ganska mycket: 45 Mycket: 13

Vill du veta mer?

Ja: 6 Nej: 11

Om ja, hur?

Lapp i lådan Föredrag

Stockholmshem

2018-09-18

Enkelst
Stockholmshem

Allmänt om återvinning

Hur mycket känner du till om återvinning?

Inte alls: 3 Lite: 13 Ganska mycket: 36 Mycket: 19

Vill du veta mer? Om ja, hur?

Lapp i lådan Föredrag Fråga grannar

Stockholmshem

2018-09-18

Enkelst
Stockholmshem

Om IT och kommunikation

Har du dator?

Ja: 58 Nej: 19

Har du smartphone?

Ja: 52 Nej: 23

Använder du dig av sociala medier?

Facebook: 36 Instagram: 22 Twitter: 9

Snapchat: 6 Google: 1 Youtube: 1 Mejl: 1

Hur vill du helst få information från Stockholmshem?

Lapp eller broschyr i brevlådan: 48 Lapp på anslagstavlan: 14

Mejl: 32 Telefon: 10 Besök: 3 Föredrag/workshop: 3

Övrigt

Evenemang: 1 Hemsida: 2 Ringa själv med frågor: 1 Vet ej: 2

*Man kan välja flera svarsalternativ

Stockholmshem

2018-09-18

Enkelst
Stockholmshem

Om dig och resande

Har du bil?

Ja: 39 Nej: 37

Har du cykel?

Ja: 30 Nej: 42

Hur reser du i vardagen?

Bil: 29 Buss: 32 Tvärbana: 33 T-bana: 31 Går: 10 Pendel: 17

Övrigt

Cyklar: 13 Motorcykel: 1 Färdtjänst: 1

Hur reser du på semester?

bil: 35 flyg: 37 buss: 3 båt: 5 tåg: 14 motorcykel: 1 taxi: 1

*Man kan välja flera svarsalternativ

Stockholmshem

2018-09-18

Enkelst
Stockholmshem

Om Klimatsmarta hyresgäster

Vilka typer av aktiviteter önskar du inom projektet?

Evenemang: 20 Föredrag: 19 Broschyrer: 18 Grannsamverkan: 17
Workshops: 14 Studiebesök: 9 Hembesök: 5

Övrigt

- Bokklubb
- Vill veta mer om projekt och föredrag
- Vill ha utflykter och aktiviteter och vill vara med och påverka
- Stickmöte
- Aktiviteterna ska vara i närheten
- Grill med alla grannar
- Vill få reda mer på vad som händer i området

*Man kan välja flera svarsalternativ

Stockholmshem

2018-09-18

Enkel
Stockholms stad

Forts Om Klimatsmarta hyresgäster

Vad skulle du vilja gå på föredrag eller workshop om när det gäller att leva klimatsmart?

1. Klimatsmart mat: 24
2. Återvinning: 21
3. Odling: 15
4. Klimatsmart i hemmet: 12
5. Återbruk, återanvändning, remake: 12
6. El- och energianvändning: 11
7. Klimatsmarta resor: 11
8. Tema cykling: 6

*Man kan välja flera svarsalternativ

Stockholmshem

2018-09-18

Enkel
Stockholms stad

Forts om Klimatsmarta hyresgäster

Vad skulle du vilja gå på föredrag eller workshop om när det gäller att leva klimatsmart? Övriga svar.

- Sopsortering, om SmartLiving, VVS
- Ellastcykeln, miljö och klimat i allmänhet, klimatsmart teknologi, klimatsmart läkarvård
- Närölat= dyrt??...
- Veta mer om sopvagnar
- Det ska vara årligt, och miljöfrågor är upphaussade
- Vill äta det jag vill

Stockholmshem

2018-09-18

Enkel
Stockholms stad

Intresseanmälan

Är du intresserad av att vara delaktig i projektet Klimatsmarta hyresgäster; t ex tycka till om vad vi gör, önska teman på föredrag, bli tillfrågad om råd, inspirera andra?

Ja: 28 Nej: 43

Om ja; hur?

- Tycka till
- Samlingsplats
- Föredrag
- Svara på mejl eller telefon, svara på frågor
- Allmänt hur vi påverkar människors liv globalt och lokalt
- Starta en grupp, starta ett projekt
- Möte

Stockholmshem

2018-09-18

Enkel
Stockholms stad

Forts Intresseanmälan

Skulle du vilja lära andra boende om att leva klimatsmart eller hållbart?

- Ja: 15 Nej: 54

Om ja; om vad?

- Sopor, återvinning
- Tvättstuga
- Vad som helst
- Om man får betalt
- Inte just nu, många är uppretade

Nej, för att:

- Det finns redan en Facebook-sida om det
- Pratar redan med grannar och vänner om det

Övriga svar och kommentarer

- Brister i info, för lite info
- Vill veta mer om det som byggs
- Glasåtervinningen fungerar dåligt, mer info behövs
- Gå ut med informationen en gång till så att alla fattar!
- Vilken typ av plastpåsar som är mest miljövänliga
- Vill veta mer om solcellsprojektet
- Folk kastar sopor utanför återvinningen
- Folk sorterar fel i miljöstugan

Forts Övriga svar och kommentarer

- Growsmarter: Dummaste projektet och onödig renovering
- Varit i Hovrätten för att få ned projektet
- Byggnaden är inte ens miljöcertifierad
- Slösar kommunens pengar
- Vill ha en kontaktperson som är ansvarig för huset istället för regionansvarig
- Eftersom att byggnaden är ny och folk inte känner till hur den fungerar och det skulle vara lättare att kontakta en person som kan byggnaden om man har problem

Forts Övriga svar och kommentarer

- Behöver någonstans att återvinna glas
- Stopp i sopsugen, gör en video som visar hur man ska göra
- Miljöstugan, kan ej slänga plast och glas
- Vill ha en plats för att grilla och odla
- Kolonilott?
- Fixa sopinkastet!
- Vill ha en plats för att skänka kläder och textilier i soprummet

Bilaga 1.4 Program Matologi Norra bantorget augusti 2018

PROGRAM STORA TÅLTET

10.00 MATOLOGI ÖPPNAR

10.10 VÄLKOMNA TILL MATOLOGI 2018

Erik Fahlbeck, vicerektor SLU.

10.30 VAD VÄLJER VI FÖR MAT I FRAMTIDEN?

Richard Tellström leder ett samtal om vad vi äter i framtiden. Till sin hjälp har han en panel bestående av Elisabeth von Essen (SLU), Agneta Yngve (Uppsala Universitet), Anna Hedberg (Länsstyrelsen Stockholm), Mats Wennberg (Ärentuna Prästgård) och Hanna Halpern (Restaurangakademien).

11.20 TORKA OCH VATTENBRIST - KAN VI PRODUCERA MAT ÄNDÅ?

Kan vi förbättra samspelet mellan vatten och växter för att säkra vår matproduktion även i extrema väder? SLU-forskarna Jennie Barron och Jens Sundström resonerar och ger oss nya fakta.

12.00 DET POLITISKA MATVALET

Extra intressant att diskutera ett valår är hur politiker och aktörer hanterar matens klimatpåverkan, tillgodoser våra mattrender och krav som finns idag. Staffan Lindberg leder en debatt med en panel bestående av Per Sandin (SLU), Christina Lunner Kolstrup (SLU), Sofia Lindqvist (SLU), Katarina Luhr (Miljöborgarråd), Helena Robling (Upphandlingsmyndigheten) och Karolina (PUSH Sverige).

13.00 LIVE-PODD MATLABORATORIET - HUR SER FRAMTIDEN UT?

Vad odlar vi för mat i framtiden i Sverige? Och vad kommer inte att ligga på vår tallrik imorgon? Matlaboratoriet forskar vidare i en live-podd, där Per Styregård intervjuar SLU-forskare och deltagare på Matologi.

14.30 DET PERSONLIGA MATVALET

Det finns mycket att ta hänsyn till när man väljer vilken mat man ska handla, tillaga och äta. Staffan Lindberg debatterar detta vidare med en panel bestående av Jenny Yngvesson (SLU), Maria Wivstad (SLU), Maria Forshufvud (Svensk Märkning), Jenny Jewert (Miljö- och vetenskapsjournalist), Johanna Westman (kock och författare) och Jan Bertoft (Sveriges Konsumenter).

15.15 TACK FRÅN OSS FRÅN STORA TÅLTET

Annsophie Wahlström, (SLU Future Food) avslutar programmet från stora tältet.

16.00 MATOLOGI STÄNGER

MATOLOGI ARRANGERAS AV SVERIGES LANTBRUKSUNIVERSITET – MATOLOGI.NU

AKTIVITETER I BARNTÅLTET

Matologi är ett evenemang för hela familjen. På barnområdet finns olika aktiviteter för barn i alla åldrar. Träffa SLU-forskaren Galia Zamaratskaia och prata om maten vi äter, upplev spännmål med alla sinnen, gå en tipsrunda, lär dig om bondens maskiner, djuren på bondgården och mycket mer.

PROGRAM SLU FUTURE FOOD TÅLT

Kan vi skapa ett hållbart livsmedelssystem? Hur når vi dit? Vilken forskning behövs? Här kan du diskutera de mesta som rör mat och framtid. Dessutom kan du få de senaste rönen inom akvakultur, som är en av de snabbast växande livsmedelsproducerande sektorerna, men vad är det egentligen? Träffa SLU Future Food och SLU Plattform för akvakultur under hela dagen.

11.00 FRAMTIDENS MAT

Vad tycker du om maten i framtiden? Kom och diskuterar med SLU Future Food.

13.30 LAGA MAT MED JOHANNA WESTMAN

Johanna Westman leder en mat-workshop tillsammans med matintresserade barn (föranmälan krävs).

14.00 MINGLA MED MATLABORATORIET

Träffa Per Styregård och Elise Johanson från Matlaboratoriet och prata om framtidens mat och samhällsutmaningar.

KUNSPAPSTÅLTET

I kunskapstältet kan du få svar på just dina frågor kring hållbara matval. Träffa SLU:s forskare, vicerektor, dekaner, professorer, doktorander och studenter för att prata om den senaste forskningen inom bland annat:

Säker mat
Hållbart fiske
Från gamla traditioner till nytt bröd
Honungsbins
Frukt och grönt i säsong
Äta insekter
Ekologiska slaktkycklingar - lyckliga och lyckade?
Kretsloppsteknik
Från labb till bord
Gammal böna på framtidens tallrik
Matsvinn

MATOLOGI ARRANGERAS AV SVERIGES LANTBRUKSUNIVERSITET – MATOLOGI.NU

